

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 47.201/2
DU 21 SEPTEMBRE 2009

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances, le 15 septembre 2009, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "relatif à la bonification d'intérêt pour les emprunts destinés à financer le précompte professionnel sur les rémunérations visées au § 1er de l'article 20 de la loi de relance économique du 27 mars 2009", a donné l'avis suivant :

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"Gelet op de hoogdringendheid gemotiveerd door «de omstandigheid dat de ondernemingen die in uitvoering van artikel 20, § 1, van de economische herstellwet van 27 maart 2009 uitstel van betaling van bedrijfsvoorheffing hebben gevraagd, vanaf oktober 2009 geconfronteerd worden met een betaling van bedrijfsvoorheffing voor zowel de uitgestelde bedrijfsvoorheffing als de bedrijfsvoorheffing zonder uitstel van betaling; dat zij overeenkomstig artikel 20, § 2, eerste lid, van diezelfde herstellwet, gedurende een periode van maximum zes maanden tevens recht hebben op een intrestbonificatie ten laste van de Staat voor iedere leningovereenkomst die ze sluiten om hun uitgestelde bedrijfsvoorheffing tijdig te kunnen betalen; dat bijgevolg het percentage van de bonificatie, het aanvangsbedrag van de lening waarop deze bonificatie wordt toegekend en de modaliteiten van de leningovereenkomst onverwijld dienen te worden bepaald»; vraag ik u het advies te verlenen binnen de termijn bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2/ van de gecoördineerde wetten op de Raad van State".

*

* *

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

Observation générale

Alors que l'article 20, § 2, de la loi de relance économique du 27 mars 2009 prévoit un système de bonification d'intérêt pour le paiement, par emprunt, des précomptes professionnels relatifs aux rémunérations payées ou attribuées au cours des

.../...

mois de mars à août 2009 (article 20, § 1er, alinéa 1er, de la loi précitée) ou au cours des premier et deuxième trimestres 2009 (article 20, § 1er, alinéa 2, de la loi précitée), l'arrêté royal en projet n'envisage le paiement de la bonification d'intérêt que pour les rémunérations payées ou attribuées au cours des mois de juin à août 2009 (article 3, § 1er, 1/, a. du projet) ou au cours du deuxième trimestre 2009 (article 3, § 1er, 1/, b. du projet).

Invité à préciser ce qu'il en est de l'exécution de l'article 20, § 2, de la loi précitée en ce qui concerne la bonification d'intérêt pour les rémunérations payées ou attribuées au cours des mois de mars à mai 2009 ou au cours du premier trimestre 2009, le délégué du ministre a donné l'explication suivante :

"Het ontwerp KB voert die inderdaad niet uit. Uit de aanhef blijkt dat men zware financiële lasten heeft willen vermijden voor de ondernemingen die vanaf oktober 2009 geconfronteerd worden met een betaling van bedrijfsvoorheffing voor zowel de uitgestelde bedrijfsvoorheffing als de bedrijfsvoorheffing zonder uitstel van betaling. Bovendien heeft het geen zin om met terugwerkende kracht leningen te viseren die voor de inwerkingtreding van het KB zouden zijn gesloten om bedrijfsvoorheffing te betalen. De kredietinstellingen waarop krachtens artikel 4 ook verplichtingen rusten, kunnen daartoe niet met terugwerkende kracht verplicht worden en staan trouwens weigerachtig tegen zo'n maatregel."

L'objection fondée, comme dans cette réponse du délégué du ministre, sur la rétroactivité qu'impliquerait une extension des références faites à l'article 3, § 1er, 1/, a, du projet aux mois de mars à mai 2009 et, *au littera* b de la même disposition, au premier trimestre de 2009, ne paraît pas pouvoir être accueillie.

Ces dispositions ne tendent en effet pas à prescrire des obligations à respecter ou des prestations à accomplir avant l'entrée en vigueur de l'arrêté en projet, celui-ci s'appliquant, aux termes de son article 2, "aux emprunts contractés entre la date d'entrée en vigueur du présent arrêté et le 15 décembre 2009", mais à énoncer, sur un plan strictement comptable, les bases de calcul permettant d'établir le montant du capital emprunté donnant lieu à la bonification d'intérêt.

Si le texte n'est pas modifié, l'exécution incomplète de l'article 20, § 2, alinéa 3, de la loi du 27 mars 2009 précitée constituerait une faute de nature à engager la responsabilité de l'État à l'égard des employeurs qui ne pourront bénéficier de la bonification d'intérêt pour les rémunérations payées ou attribuées, selon le cas, au cours des mois de mars à mai 2009 ou au cours du premier trimestre 2009.

.../...

Observation particulièreDispositifArticle 1er

Ainsi qu'en a convenu le délégué du ministre, il serait souhaitable d'insérer, à l'article 1er, 6/, du projet, après les mots "mentionné à l'article 3", les mots ", § 1er, 1/, a) et b)".

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	P. VANDERNOOT,	conseillers d'État,
Madame	M. BAGUET,	
Monsieur	J. KIRKPATRICK,	expert,
Madame	B. VIGNERON,	greffier.

Le rapport a été présenté par Mme W. VOGEL, premier auditeur.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

B. VIGNERON

Y. KREINS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 47.201/2
VAN 21 SEPTEMBER 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, tweede kamer, op 15 september 2009 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de intrestbonificatie voor leningovereenkomsten bestemd voor de financiering van de bedrijfsvoorheffing op de bezoldigingen bedoeld in § 1 van artikel 20 van de economische herstelwet van 27 maart 2009", heeft het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief met de adviesaanvraag als volgt :

"Gelet op de hoogdringendheid gemotiveerd door «de omstandigheid dat de ondernemingen die in uitvoering van artikel 20, § 1, van de economische herstelwet van 27 maart 2009 uitstel van betaling van bedrijfsvoorheffing hebben gevraagd, vanaf oktober 2009 geconfronteerd worden met een betaling van bedrijfsvoorheffing voor zowel de uitgestelde bedrijfsvoorheffing als de bedrijfsvoorheffing zonder uitstel van betaling; dat zij overeenkomstig artikel 20, § 2, eerste lid, van diezelfde herstelwet, gedurende een periode van maximum zes maanden tevens recht hebben op een intrestbonificatie ten laste van de Staat voor iedere leningovereenkomst die ze sluiten om hun uitgestelde bedrijfsvoorheffing tijdig te kunnen betalen; dat bijgevolg het percentage van de bonificatie, het aanvangsbedrag van de lening waarop deze bonificatie wordt toegekend en de modaliteiten van de leningovereenkomst onverwijld dienen te worden bepaald»; vraag ik u het advies te verlenen binnen de termijn bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2/ van de gecoördineerde wetten op de Raad van State".

*
* * *

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

.../...

Algemene opmerking

Artikel 20, § 2, van de economische herstelwet van 27 maart 2009 voert een systeem in van interestbonificatie voor de betaling, via een leningovereenkomst, van de bedrijfsvoorheffing op de bezoldigingen betaald of toegekend in de maanden maart tot en met augustus 2009 (artikel 20, § 1, eerste lid, van de voornoemde wet) of in het eerste en tweede trimester van 2009 (artikel 20, § 1, tweede lid, van de voornoemde wet), terwijl volgens het ontwerpbesluit de interestbonificatie alleen toepasselijk is op de bezoldigingen betaald of toegekend in de maanden juni tot en met augustus 2009 (artikel 3, § 1, 1/, a), van het ontwerp) of in het tweede trimester van 2009 (artikel 3, § 1, 1/, b), van het ontwerp).

De gemachtigde van de minister heeft, toen hem verzocht is te preciseren hoe artikel 20, § 2, van de voornoemde wet zal worden uitgevoerd wat betreft de interestbonificatie voor de bezoldigingen betaald of toegekend in de maanden maart tot en met mei 2009 of in het eerste trimester van 2009, de volgende toelichting verstrekt :

"Het ontwerp KB voert die inderdaad niet uit. Uit de aanhef blijkt dat men zware financiële lasten heeft willen vermijden voor de ondernemingen die vanaf oktober 2009 geconfronteerd worden met een betaling van bedrijfsvoorheffing voor zowel de uitgestelde bedrijfsvoorheffing als de bedrijfsvoorheffing zonder uitstel van betaling. Bovendien heeft het geen zin om met terugwerkende kracht leningen te viseren die voor de inwerkingtreding van het KB zouden zijn gesloten om bedrijfsvoorheffing te betalen. De kredietinstellingen waarop krachtens artikel 4 ook verplichtingen rusten, kunnen daartoe niet met terugwerkende kracht verplicht worden en staan trouwens weigerachtig tegen zo'n maatregel."

Het bezwaar in het vorenstaande antwoord van de gemachtigde van de minister, volgens hetwelk een uitbreiding van de verwijzingen in artikel 3, § 1, 1/, a), van het ontwerp naar de maanden maart tot en met mei van 2009, alsmede in punt b) van diezelfde bepaling naar het eerste trimester van 2009, zou inhouden dat aldus terugwerkende kracht wordt verleend, lijkt niet te kunnen worden aangenomen.

Die bepalingen strekken er immers niet toe verplichtingen voor te schrijven die moeten worden in acht genomen vóór de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit of handelingen die vóór diezelfde datum moeten worden verricht, met dien verstande dat dit ontwerpbesluit naar luid van artikel 2 ervan toepassing vindt "op de

.../...

leningovereenkomsten gesloten tussen de datum van inwerkingtreding van dit besluit en 15 december 2009", maar om uit een zuiver boekhoudkundig oogpunt de berekeningsbasis vast te stellen voor het bepalen van het bedrag van het geleende kapitaal dat aanleiding geeft tot de toekenning van de interestbonificatie.

Indien de tekst niet wordt gewijzigd, zou de onvolledige tenuitvoerlegging van artikel 20, § 2, derde lid, van de voornoemde wet van 27 maart 2009 een fout opleveren waarvoor de werkgevers die geen interestbonificatie kunnen genieten voor de bezoldigingen die betaald of toegekend zijn, naargelang van het geval, in de maanden maart tot en met mei 2009 of in het eerste trimester van 2009, de Staat aansprakelijk kunnen stellen.

Bijzondere opmerking

Dispositief

Artikel 1

De gemachtigde van de minister is het ermee eens dat het wenselijk is om in artikel 1, 6/, van het ontwerp na de woorden "vermeld in artikel 3" de woorden ", § 1, 1/, a) en b)," toe te voegen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	P. VANDERNOOT,	staatsraden,
Mevrouw	M. BAGUET,	
de Heer	J. KIRKPATRICK,	expert,
Mevrouw	B. VIGNERON,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. W. VOGEL, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. VANDERNOOT.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

B. VIGNERON

Y. KREINS